№ 52

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Wtorek dnia 23 Lutego 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy której wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790.

W mieście dziedzicznem Siennicy, w Gubernii Mazowieckiéj, Obwodzie Stanisławowskim położonem, ma być, poczynając od dnia 1go Kwietnia 1841 roku, wznowionych dziesięć jarmarkow, z których dziewięć jednodniowych, jeden zaś przez dni trzy corocznie odbywać się będzie, na bydło wszelkiego rodzaju, konie, ziemiopłody, wyroby, towary krajowe i zagraniczne i t. p. przedmioty, a to w następujących terminach: 1) 26 Grudnia (7 Stycznia.) 2) 24 Stycznia (5 Lutego.) 3) 20 Lutego (4 Marca.) 4) W Środę poprzedzającą święto Zmartwychwstania Pańskiego. 5) 15 (27) Maja. 6) 7 (19) Sierpnia. 7) 2 (14), 3 (15), 4 (16) Września (trzydniowy.) 8) 3 (15) Października. 9) 30 Października (11 Listopada.) 10) 11 (23) Grudnia.

Petersburg $^{3}/_{15}$ *lutego.*—N. Cesarzowa Jmć, po rozpatrzeniu zdania sprawy o stanie Demidowskiego domu opatrzenia ludzi pracowitych, raczyła wynurzyć Opiekunowi, P. Jenerał-adjutantowi hrabi Benkendorff, zupełną Monarszą Swą wdzięczność, i szczególne Swe zadowolenie Pomocnikowi Opiekuna, Jenerał-majorowi Dubeltowi 1, za wzorowy stan tego zakładu pod wszystkiemi względami i poleciła oswiadczyć Swe zadowolenie wszystkim, którzy mieli w tém udział.

N. Cesarz ukazem do Rządzącego Senatu d. 3 stycz. przedłużył i na żeglugę 1841 r. pozwolenie przywozu zboża z zagranicy bez opłaty cła, dane w ukazie 21 Czer. 1840 r.

N. Cesarz d. 23 grud. z. r. rozkazał, aby nagrody za rozwiązanie zagadnień tyczących się wiejskiego gospodarstwa, dawane były przez Ministerstwo Dóbr Państwa, nie w pieniądzach, lecz w złotych i srebrnych medalach.

Stosownie do zdania Rady Państwa N. Cesarz 26 grud. 1840 zezwolił, aby przywiléj wydany 2 czerwca 1837 r. Sekretarzowi gubernialnemu Forestier, na żeglugę parową na jeziorach Czudskiém i Pskowskiém,—a przez niego do skutku nieprzywiedziony, służył Dorpatskiemu kupcowi Wegener.

N. Cesarz 1 *grud.* z. r. potwierdził przełożenie N. Synodu, o ustanowieniu osobnéj Eparchii z cerkwi w osadach Rossyjsko-Amerykańskich i innych sąsiednich prowincyj. Biskup téj Eparchii ma się nazywać Kamczatskim, Kurylskim i Aleutskim. Miejscem pobytu Biskupa będzie Nowo-Archangelsk.

Londyn d. 12 *lutego.*—Na posiedzeniu izby niższéj z dnia 9 b. m. po rozprawach nad uwięzieniem przez rząd amerykański pana *Mac Leod*, otrzymał lord *Morpeth* pozwolenie wniesienia bilu o osuszeniu kraju i spławie rzek w Irlandyi; pan Fitzroy Kelly o zniesieniu kary śmierci, oprócz w razach morderstwa i zdrady kraju, a pan Fon Maule o zmianie sądów w hrabstwach. Roztrząsanie królewskiego wniosku względem wynagrodzenia lorda Keane odłożono do piątku, proponowano jednak aby w tym celu wyznaczyć mu 2000 funtów rocznéj płacy. W końcu pan Divett po raz pierwszy odczytał bil, według którego izraelici, otrzymujący urzęda miejskie, wykonać są obowiązani akt podobny

chrześciańskiéj przysiędze. Zdaje się, że bil. ten znajdzie wielki opór u torysów, już bowiem Sir R. Inglis i pan Gladstow ogłosili się przeciw niemu. — Wczoraj pan Hume oświadczył, iż przeciwny jest oznaczeniu pieniężnego wynagrodzenia dla lorda Keane. Potém lord J. Russel dał niejakie objaśnienia o wyprawie do rzeki Niger. Wyprawa ta odłożoną została z powodu braku wody na wybrzeżach rzeki Niger, a tém samém dla niepodobnéj żeglugi; nadto miesiąc czerwiec, w którym wyprawa przybyć tam miała, jest najniezdrowszym.

Trudne położenie z którego tak zręcznie Admirał Stopford wywikłać się umiał, następującym sposobem odmalował lord J. Russell, kiedy w izbie niższéj naradzano się nad złożeniem admirałowi dziękczynienia: »Sir R. Stopford dowodził znakomitą na morzu śródziemném flotą; nie należy jednak zapominać, że podobieństwo zakłócenia europejskiego pokoju, czyniło położenie rzeczy tak trudném, iż we wszystkich jego działaniach, we wszystkich przedsięwzięciach, nietylko należało starać się o utrzymanie honoru marynarki i pomyślny skutek przedsiębranych środków, lecz zarazem należało przewidzieć wszelkie wyniknąć mogące następstwa. Wiadomo mu było, podobnie jak i izbie, że niedość jest rozpocząć działania, bo prócz baszy Egiptu, innego miał przeciwnika; bo musiał obawiać się, aby jedno z wielkich mocarstw Europy nie przysłało baszy w pomoc swojéj flotty. Musiał zatém nietylko siły swoje oszczędzać, lecz nadto obmyślić środek wprost do zamierzonego prowadzący celu.

Spectator dziwném znajduje, że Komodor Napier, któremu Admirał Stopford publicznie wyrzucał, że działał bez upoważnienia i z pospiechem, obecnie przez tego Admirała do nowéj, daleko trudniejszéj użyty jest missyi, i że konwencya między Admirałem a Mehmedem podobna jest odrzuconéj napierowskiéj, tak dalece, iż co się tycze dziedzictwa, mała tylko zachodzi różnica.

Donoszą z Aden pod d. 10 Stycz., że wszystko tam spokojnie i stan ludności coraz się polepsza. Iman Senna pobił zupełnie tak zwanego odnowiciela wiary starego facząt ku, przywódzcę buntowników, wziął go w niewolę i ściąć rozkazał, co wiele bunt przytłumiło. Iman w przeciągu miesiąca chce zająć porty Mocha, Aladaida i Zebib. Jest on dobrze dla Anglików usposobiony. Klimat w Aden ma być zachwycający, a stan zdrowia wojska wyborny, brak tylko koszar.

Wojska angielskie postąpiły na granice Stanów zjednoczonych Ameryki, z powodu sporu granicznego.

Według dziennika *Globe*, nie spełniła się nadzieja ukończenia pytania chińskiego. Rząd chiński uczyni zadość wymaganiom naszym, lecz dla odwłoki używa wszelkich matactw i chytrości. Admirał Elliot przy siłach swoich niedługo czekać będzie na skutek przyrzeczeń, lecz celem naszéj wyprawy nie było samo upokorzenie chińskiéj dumy, ale też zapewnienie i rozszerzenie naszego handlu i zyskanie ufności ludu. Dzieło spustoszenia gorzéj nam zaszkodziło w opinii ludu, jak zachwianie władzy w Pekinie.

Paryż 12 *lutego* (*) Izba deputowanych wczoraj i onegdaj jeszcze się naradzała nad projektem do prawa o cłach.

Kommissya izby deputowanych, zajmująca się rozpoznaniem prawa o literackiéj własności, odbyła wczoraj posiedzenie swoje, na którem obecni: byli PP. Kazimierz Delavigne, Viénnet, Bayard i Mellesville, pełnomocnicy dramatycznych pisarzy. Jutro przyjętym zostanie Pan Horacy Vernet, jako pełnomocnik artystów sztuk pięknych.

Według dziennika *Univers* projekt o obwarowaniu ma zbyt licznych przeciwników w izbie parów. Do ich liczby należy sam prezes, który przyrzekł być neutralnym. Książę Broglie sprzeciwi się zapewne zdaniu P. Molé, a Książę Orleanu użyje całych sił dla zjednania głosów swoich towarzyszy, na korzyść projektu. Przygotowuje się więc wielka walka.

(*) Dzienniki paryzkie z d. 13 nie nadeszły.

W Gazecie francuzkiéj czytamy: »Merowie donieśli rządowi, że projekt obwarowania złe uczynił wrażenie na klassie roboczéj. Klassa przemysłowa mocno troszczy się o przyszłość, a obawa jéj na następujących polega przyczynach: Obwarowanie spotrzebuje wszelki materyał, jaki okolice Paryża dostarczyć mogą. Budowle prywatne, dla wysokiéj ceny kamienia i wapna będą musiały być wstrzymane, jeżeli owszem nowe położenie miasta jako też zmniejszenie wartości nie zniszczy zupełnie zamiaru ich wznoszenia. Mularze zatamują czynność innych rzemieślników i tym sposobem przywiodą ich do upadku.

Przybyli tu z Berlina: baron Brockhausen, szambelan Króla Imci Pruskiego i baron Armin.

W izbie deputowanych zaprzeczono wiadomości o mianowaniu margrabiego Dalmacyi posłem w Stambule.

Akademia napisów i pięknych umiejętności obrała członkiem swoim P. Villemain, w miejsce Pana Daumon.

Wiedeń 13 *lutego*. Owdowiała Księżna Kinsky, ochmistrzyni arcyksiężnéj Zofii, umarła tknięta apopleksyą. Ciągłe i niezwykłe zimno nabawia trwogą naddunajskich mieszkańców. W okolicach Korneburga i Klosterneuburga massy lodów dochodzą wysokości domów. Mimo to wcześnie zapobiegają niebezpieczeństwu. Przeszłéj środy poseł sardyński, hrabia Sambuy, dawał świetną ucztę dla Księcia Kanclerza i jego małżonki. Jutro będzie bal u Księcia Schwarzemberga.

Bern 11 *lutego*. Poseł austryacki, hrabia Bombelles, podał kantonowi rządzącemu notę, mocą któréj Cesarz Austryacki protestuje naprzeciw sekwestracyi dóbr, które na własność prywatną klasztoru Nuri zapisał.

Ankona 30 *stycznia*. Łagodne niebo włoskie zmieniło się w zupełnie północne, a podróżni jadący d. 21 b. m. z Rzymu przez Foligno i Macerata, doznali wszelkich przeciwności na drodze, na któréj dla mrozu i śniegu żadnych nie poczyniono ostrożności.

Od Foligno, leżącego u stóp Apeninu, do Ponte della trave, śnieg na 12 stóp wysoko leżał, a droga ciągle staje się niedostępniejszą, gdyż mocny wiatr zmiata śnieg z gór na niskie miejsca. To położenie rzeczy czyni wiele szkody ubogim wędrowcom, rząd bowiem żadnych nie przedsiębierze zaradczych środków, lecz zostawia je samym przedsiębiercom komunikacyi.

Konstantynopol 27 *stycznia*.— Dawniejszy Dari Nasiri, członek rady prawnéj, Nedszid Effendi, mianowany został rządcą Damaszku, a dotychczasowy tamtejszy rządca Elhadsz Ali basza wyniesiony do godności nadzorcy miast świętych (Scheich-ul-Harem).

Gdy flotta turecka, wracająca do tutejszéj stolicy ma odbyć 12-dniową kwarantannę w zatoce Marmarizza, udał się tam umyślnie na parostatku *Iskudar*, dyrektor konsumacyjny, Pan Robert, dla przewodniczenia oczyszczeniu flotty i jéj osady. Tenże parostatek wiezie 6000 sztuk mundurów dla tureckich majtków. Królewsko-grecki minister-rezydent, Pan Christides 14 b. m. miał u Sułtana wstępne posłuchanie. Austryacki bryg *Montecuccoli* odpłynął do odnogi Salonich i dla czuwania nad greckimi rozbojnikami, którzy się tam okazali.

Turecka gazeta *Takwimi wakaji* pisze pod dniem 20 Silkaade (stycznia): »Potrzeba było aby Ejalet Kirid (Kreta, Kandia) podobnie Ejaletom i Sandszakom Syryi, posiadał cesarskiego rządcę. Gdy więc dowódzca tegoż, Mustafa Basza, działał według danych sobie przepisów i z zupełną gorliwością poświęcał się wykonaniu prawéj woli sułtańskiego dworu, raczył mu przeto Jego Sułtańska Mość rozkazać być Wezyrem i rządcą tegoż Ejaletu. Przeznaczony na jego pomocnika Kapidschi Baschi Nuri bej, odpłynął z rozkazem sułtańskim, podnoszącym Mustafę na tę godność. Przybywszy do Kandyi pozdrowili go wszyscy cywilni i wojskowi urzędnicy, jak niemniéj grecy mieszkańcy, i przeprowadzili go do mieszkania rządców, gdzie doręczył on baszy sułtański firman i w przytomności wszystkich dostojne pismo rozpieczętował i odczytał. Po-

czém przywieziony przez niego wielki sztandar, przy odgłosie ludu i biciu z dział na okrętach i twierdzy, na wałach téjże umieszczono. Mustafa przesłał Sułtanowi dziękczynne pismo, w którem oznajmił o dalszym sposobie rządzenia powierzonéj mu prowincyi.«

Przysłany przez Szacha Perskiego z powinszowaniem Jego Sułtańskiéj Mości szczęśliwego na tron wstąpienia, Poseł Mirza Dszaafer Chan, doręczył Sułtanowi list władcy swojego w przytomności ministra spraw zagranicznych. Przy téj okazyi przedstawiony został oddawna bawiący w Stambule Książę Perski, Hulacku Mirza, który wkrótce do Bagdadu wraca. Obu Sułtan raczył bardzo łaskawie przyjmować.

Dziennik turecki *Dscheridei Hawadis* zawiéra następujący artykuł o oddaniu floty tureckiéj w Aleksandryi, przysłanym przez Sułtana Kommissarzom: »Parostatek turecki *Iscudar*, na którego pokładzie znajdowali się Maslum Bei i Jawer Basza, 4 stycznia odpłynął do Aleksandryi, dokąd 10go przybył. Zaraz po przybyciu wspomnieni kommissarze udali się do Mehmeda Alego, zanosząc mu listy.— Jeden dotyczył jego poddania się, dla czego wysłał on egipski parostatek do Syryi z rozkazem do Ibrahima, aby bezwłocznie powracał, a prócz tego lądem posłał kilku tatarów. Nazajutrz stosownie do żądania Sułtana turecka, flota wydana została Jawer Baszy. A gdy na statku *Mahmudie* zatknięto sułtańską banderę, pozdrowiły ją działa europejskich, tureckich i egipskich okrętów. Poczém marynarze zprezentowali broń, wołając: niech żyje Sułtan! a łzy radości zabłysły w ich oczach. Jawer basza natychmiast zajął się uporządkowaniem floty i przeznaczeniem oficerów. 20 Iskudar opuścił Aleksandryą i przybył do Bejrutu 22go.—Przywiózł on list do Zekeiry Baszy z prozbą, aby nie przeszkadzano odwrotowi Ibrahima i drugi do tegoż. Statek ten opuścił Bejrut i przybył 24 do Marmarizza, zkąd, wziąwszy depeszę admirałów angielskiego i austryjackiego, wczoraj do portu tutejszego wrócił.

OBWIESZCZENIA.

Dyrekcya Mennicy Warszawskiéj.

Podaje do powszechnéj wiadomości iż d. 14/26 Lutego r. b. o godzinie 11sty przed południem w biurze Dyrekcyi, odbędzie się licytacya głośna na dostawę do Mennicy blachy mosiężnéj, gwoździ, pilników, i t. p., stosownie do warunków które każdego czasu w biurze Dyrekcyi mogą być odczytane.— Za praetium fiscy do licytacyi naznacza się zł: 1885; a vadium zł. 200 wynosi.

Warszawa d. 24 Stycznia (5 Lutego) 1841 r.
(1 raz) p. o. Dyrektora, *M. Biernacki.*
Członkowie Dyrekcyi: *Żabinski, Pusch.*

Dyrekcya Mennicy Warszawskiéj.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż dnia 19 Lutego (3 Marca) r. b., o godzinie 11stéj przed południem, w biurze Dyrekcyi Mennicy odbędzie się licytacya głośna na nacinanie pilników warsztatowych za summę zł. 1200, stosownie do warunków, które każdego czasu w biurze Dyrekcyi mogą być odczytane. Przystępujący do licytacyi winni są przed jéj rozpoczęciem złożyć na vadium każdy po zł. 120.

Warszawie d. 1/13 Lutego 1841 r.
(1 raz) p. o. Dyrektora, *M. Biernacki.*
Członkowie Dyrekcyi: *Żabiński, Pusch.*

Dyrekcya Mennicy Warszawskiéj.

Podaje do powszechnéj wiadomości: iż dnia 13/25 Lutego r. b. o godzinie 11 przed południem, w biurze Dyrekcyi odbędzie się licytacya głośna na dostawę do Mennicy oleju preperowanego lnianego garncy 8, rzepakowego garncy 100; stosownie do warunków, które każdego czasu w biurze Dyrekcyi mogą być odczytane. — Za praetium fisci do licytacyi naznacza się summ złp. 597; a vadium złp. 60 wynosi.

Warszawa d. 24 Stycznia (5 Lutego 1841 r.
(2 raz) p. o. Dyrektora *M. Biernacki.*
Członkowie Dyrekcyi: *Żabiński, Pusch.*

WIELKI TEATR. Dziś czarodziejsko-komiczna melodrama: *Gałgan duch* czyli *hultajska trójka.*